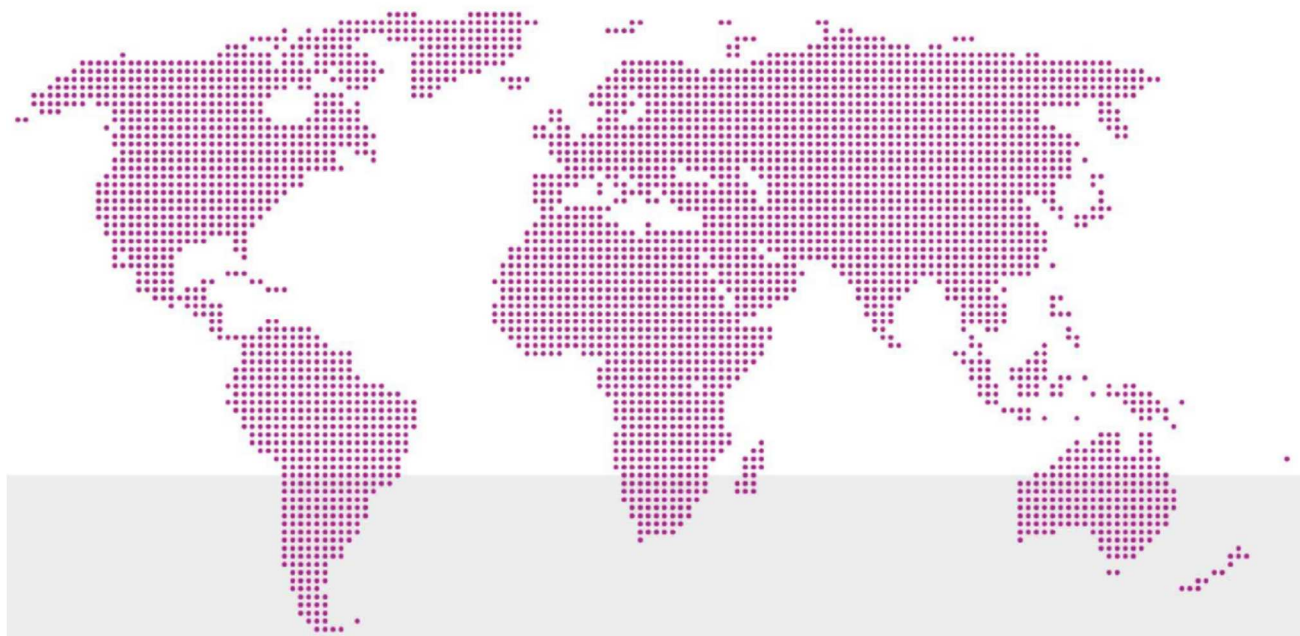


NEMZETKÖZI DOPPINGELLENES SZABÁLYZAT

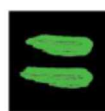
NEMZETKÖZI SZABVÁNY



OKTATÁS

2021. JANUÁR

NEMZETKÖZI
DOPPINGELLENES
ÜGYNÖKSÉG
Játsz tisztán!



WORLD
ANTI-DOPING
AGENCY
play true

Oktatásra vonatkozó nemzetközi szabvány

A Nemzetközi doppingellenes *szabályzat Oktatásra* vonatkozó *nemzetközi szabványa* az egész világra kiterjedő doppingellenes program részeként kidolgozott, kötelező *nemzetközi szabvány*. Kidolgozására az *aláíró felekkel*, közhatóságokkal és egyéb érintett érdekeltekkel egyeztetve került sor.

Az *Oktatásra* vonatkozó *nemzetközi szabványt* a WADA Végrehajtó Bizottsága első ízben a 2019. november 7-én Katowicében tartott Nemzetközi sportdopping konferencián fogadta el és hagyta jóvá, és 2021. január 1-jétől hatályos.

Kiadó:

Nemzetközi Doppingellenes Ügynökség
Stock Exchange Tower
800 Place Victoria (Suite 1700)
PO Box 120
Montreal, Quebec
Kanada H4Z 1B7

www.wada-ama.org

Tel.: +1 514 904 9232
Fax: +1 514 904 8650
E-mail: code@wada-ama.org



TARTALOMJEGYZÉK

ELSŐ RÉSZ: BEVEZETÉS, A SZABÁLYZAT ELŐÍRÁSAI, A NEMZETKÖZI SZABVÁNY ELŐÍRÁSAI ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK.....	4
1.0 Bevezetés és hatókör.....	4
2.0 A Szabályzat rendelkezései	5
3.0 Fogalommeghatározások és értelmezésük.....	5
MÁSODIK RÉSZ: OKTATÁSI NORMÁK.....	10
4.0 Oktatási program tervezése	10
5.0 Az oktatási programok végrehajtása	12
6.0 Oktatási programok értékelése	13
HARMADIK RÉSZ: AZ ALÁÍRÓ FELEK SZEREPEI ÉS FELELŐSSÉGEI, EGYÜTTMŰKÖDÉSE ÉS ELSZÁMOLTATHATÓSÁGA.....	15
7.0 Az aláíró felek szerepei és felelősségei.....	15
8.0 Együttműködés más aláíró felekkel és azok elismerése.....	18
9.0 Elszámoltathatóság.....	18

ELSŐ RÉSZ: BEVEZETÉS, A SZABÁLYZAT ELŐÍRÁSAI, A NEMZETKÖZI SZABVÁNY ELŐÍRÁSAI ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1.0 Bevezetés és hatókör

Az *Oktatásra* vonatkozó *nemzetközi szabvány* a Nemzetközi doppingellenes program részeként kidolgozott, kötelező *nemzetközi szabvány*.

Az *Oktatásra* vonatkozó *nemzetközi szabvány* általános irányadó célja, hogy támogassa a sport szellemének megőrzését, ahogy azt a *Szabályzat* leírja, és segítse a tiszta sportkörnyezet előmozdítását. Elismert tény, hogy a *sportolók* nagy többsége tisztán kíván versenyezni, egyáltalán nem áll szándékában *tiltott anyagokat* vagy *módszereket használni*, és azonos versenyfeltételekre jogosult.

Az *oktatás*, mint a *Szabályzatban* kiemelt egyik megelőzési stratégia, arra törekszik, hogy a tiszta sport értékeivel összhangban álló viselkedést támogassa, és hogy segítsen megakadályozni, hogy a *sportolók* és más *személyek* doppingoljanak. Az *Oktatásra* vonatkozó *nemzetközi szabvány* egyik kulcsfontosságú alátámasztó elve az, hogy egy *sportoló* ne *doppingellenőrzésen*, hanem *oktatáson* keresztül szerezz első tapasztalatát a dopping elleni küzdelemmel.

Az *Oktatásra* vonatkozó *nemzetközi szabványnak* 3 (három) fő célkitűzése van e cél támogatására.

Az első célkitűzés olyan kötelező normák kialakítása, melyek támogatják az *aláíró feleket* a *Szabályzat* 18. cikkében meghatározott hatékony oktatási programok megtervezésében, végrehajtásában, nyomon követésében és értékelésében. A *Szabályzat*, az *Oktatásra* vonatkozó *nemzetközi szabvány* és az Oktatási irányelvek úgy lesznek összehangolva, hogy a *Szabályzat* fogja leírni az *oktatás* keretrendszerét, az *Oktatásra* vonatkozó *nemzetközi szabvány* fogja meghatározni azokat az alapelveket és minimumnormákat, amiket az oktatási programoknak tartalmazniuk kell, míg az Oktatási irányelvek az oktatási programjaik kidolgozásában és jobbításában fognak segíteni az *aláíró feleknek*.

Az *Oktatásra* vonatkozó *nemzetközi szabvány* második célkitűzése, hogy biztosítsa a következőket:

- a) Terminológiai fogalom meghatározások az *oktatás* területén
- b) A szerepek és felelőségek átláthatósága az oktatási programok megtervezéséért, végrehajtásáért, nyomon követéséért és értékeléséért felelős összes *aláíró fél* számára.

Az *Oktatásra* vonatkozó *nemzetközi szabvány* harmadik célkitűzése az, hogy az alábbiak révén segítsen az *aláíró feleknek* maximalizálni erőforrásaik kihasználását:

- a) Annak megkövetelése az *aláíró felektől*, hogy hozzanak létre oktatási csoportot, aminek minimum a *nyilvántartott vizsgálati csoportban* lévő *sportolókat* és az eltiltásból visszatérő *sportolókat* magában kell foglalnia.
- b) Az *aláíró felek* ösztönzése arra, hogy működjenek együtt másokkal, és az átfedések minimalizálása érdekében hangolják össze *oktatási* tevékenységeiket.
- c) Az *aláíró felek* ösztönzése arra, hogy mérlegeljék a szélesebb népszerűség értékalapú oktatási programokon keresztül történő oktatásának előnyeit, ami a népszerűségbe beleneveli a sport szellemét, és előmozdítja a tiszta sportkörnyezetet.

- d) Az *aláíró felek* ösztönzése arra, hogy vegyék igénybe és aknázzák ki mások – köztük kormányok, kutatók és oktatási intézmények – erőforrásait és szakértelmét.

2.0 A Szabályzat rendelkezései

A 2021. évi Szabályzat következő cikkei közvetlenül az Oktatásra vonatkozó nemzetközi szabvánnyal kapcsolatosak, ezeket magában a Szabályzatban lehet megtekinteni:

- Bevezető
- Szabályzat 18. cikk - Oktatás
- Szabályzat 20. cikk - Az aláíró felek és a WADA további feladatai és kötelezettségei
- Szabályzat 21. cikk - A sportolók és más személyek további feladatai és felelőssége

3.0 Fogalom meghatározások és értelmezésük

3.1 A 2021. évi Szabályzatban meghatározott, az Oktatásra vonatkozó nemzetközi szabványban használt szakkifejezések

ADAMS: Doppingellenes Adminisztrációs és Irányítási Rendszer: adatok bevitelére, tárolására, megosztására és lekérdezésére szolgáló internetes adatbázis-kezelő eszköz, amelynek célja az adatvédelmi jogszabályokkal összhangban az érintettek és a WADA doppingellenes tevékenységeinek támogatása.

Doppingellenes szervezet: A WADA vagy a doppingellenőrzési folyamat bármely részének kezdeményezésére, végrehajtására vagy végrehajtatására vonatkozó szabályok elfogadásáért felelős aláíró fél. Ide tartozik például a Nemzetközi Olimpiai Bizottság, a Nemzetközi Paralimpiai Bizottság, a jelentős sportesemények szervezői, amelyek sporteseményeiken teszteket végeznek, a nemzetközi szövetségek és a nemzeti doppingellenes szervezetek.

Sportoló: A nemzetközi szövetségek meghatározása szerint nemzetközi szintű, illetve a nemzeti doppingellenes szervezetek meghatározása szerint nemzeti szintű sporttevékenységet folytató személy. A doppingellenes szervezet saját hatáskörében dönthet arról, hogy a doppingellenes szabályokat alkalmazza-e a nem nemzetközi vagy nemzeti szintű sportolókra, és hogy ezzel felveszi-e ezeket a sportolókat a „sportoló” definíciójának körébe. Azokkal a sportolókkal kapcsolatban, akik sem nemzetközi szintű, sem nemzeti szintű sportolónak nem minősülnek, a doppingellenes szervezet az alábbi módokon járhat el: korlátozott körű teszteket végez, vagy egyáltalán nem végez teszteket; a mintákat nem elemzi a tiltott anyagok teljes jegyzékére vonatkozóan; korlátozott mértékben vagy egyáltalán nem kér be a sportoló tartózkodási helyére vonatkozó információkat; vagy nem ír elő előzetes gyógyászati célú mentességet. Ha olyan sportoló követ el a 2.1., 2.3. vagy 2.5. cikk szerinti doppingvétséget, aki nemzetközi vagy nemzeti szintnél alacsonyabb szinten versenyez, de a doppingellenes szervezet kiterjesztette rá tesztelési hatáskörét, az adott sportolóra a Szabályzatban foglalt következmények alkalmazandók. A 2.8. és a 2.9. cikk alkalmazásában, valamint a doppingellenes tájékoztatás és oktatás tekintetében sportolónak minősül bármely sporttevékenységet végző személy, aki a Szabályzatot elfogadó aláíró fél, kormány vagy más sportszervezet felügyelete alá tartozik.

[Megjegyzés a sportoló fogalmához: A sportoló személyek 5 kategóriába sorolhatók: 1) nemzetközi szintű sportolók, 2) nemzeti szintű sportolók, 3) nemzetközi szintű sportolónak vagy nemzeti szintű sportolónak nem minősülő személyek, akik felett a nemzetközi szövetség vagy nemzeti doppingellenes szervezet (saját döntése alapján) hatáskörrel rendelkezik, 4) szabadidő-sportolók, és 5) azon személyek, akik felett nemzetközi szövetségnek vagy nemzeti doppingellenes szervezetnek nincsen hatásköre. A Szabályzat doppingellenes rendelkezései minden nemzetközi és nemzeti szintű sportolóra vonatkoznak, azzal, hogy a nemzetközi szövetségeknek és a nemzeti doppingellenes szervezeteknek saját doppingellenes szabályaikban pontosan rögzíteniük kell a nemzetközi és nemzeti szintű sportoló definícióját.]

Sportolói biológiai útlevel: Az adatok gyűjtésére és egybevetésére szolgáló program és módszerek, amelyeket a *Tesztelésre* és vizsgálatokra vonatkozó *nemzetközi szabvány*, valamint a Laboratóriumokra vonatkozó *nemzetközi szabvány* ismerteti.

Sportolót segítő személyzet: Bármely edző, tréner, menedzser, ügynök, csapatszervező, tisztviselő, orvosi vagy egészségügyi személyzet, szülő és bárki más, aki valamely sportversenyen részt vevő vagy arra felkészülő *sportolóval* együtt dolgozik vagy segítséget nyújt neki.

Szabályzat: A Nemzetközi doppingellenes szabályzat.

Verseny: Egyetlen futam, mérkőzés, játszma vagy egyedi sportverseny. A verseny fogalmába beletartozik például egy kosárlabda mérkőzés vagy az olimpia 100 méteres síkfutásának döntője. Részfutam és más olyan atlétikai versenyek esetén, ahol a díjakat napi szinten vagy más alapon adják ki, a *verseny* és a *sportesemény* közötti különbséget az adott nemzetközi szövetség szabályai határozzák meg.

Doppingellenőrzés: A teszteloszlás-tervezéstől a fellebbezésre vonatkozó jogerős döntésig és a *következmények* érvényesítéséig terjedő valamennyi lépés és folyamat – ideértve például a *tesztelést*, vizsgálatot, a *sportolók* tartózkodási helyére vonatkozó információkat, a *gyógyászati célú mentességeket*, a *mintavételt* és a *minták* kezelését és laboratóriumi elemzését, az *eredménykezelést* és a 10.14 cikk (Jogállás *eltiltás* vagy *ideiglenes felfüggesztés* alatt) megsértésével kapcsolatos nyomozásokat és eljárásokat.

Oktatás: Képzési és tanulási folyamat, amelynek során az érintettek megtanulják olyan értékek és viselkedésformák átadását és ösztönzését, amelyek segítenek a sport szellemiségének megőrzésében, illetve a szándékos és nem szándékos doppingolás megelőzésében.

Sportesemény: Egyedi *versenyekből* álló sorozat, amelyet egyetlen döntéshozatali szerv bonyolít le (pl. olimpiai játékok, FINA-világbajnokságok vagy pánamerikai játékok).

Sportesemény helyszíne: A *sportesemény* döntéshozatali szerve által erre a célra kijelölt helyszín.

Nemzetközi sportesemény: Olyan *sportesemény* vagy *verseny*, amelynek döntéshozó szerve a Nemzetközi Olimpiai Bizottság, a Nemzetközi Paralimpiai Bizottság, valamely nemzetközi szövetség, *jelentős sportesemény szervezője* vagy más nemzetközi sportszervezet, vagy ahol a *sporteseményre* a technikai tisztségviselőket az említett szervezetek jelölik ki.

Nemzetközi szintű sportoló: Olyan sportoló, aki (az egyes nemzetközi szövetségek által adott meghatározás szerint) nemzetközi szintű sportversenyeken vesz részt a *Tesztelésre* és vizsgálatokra vonatkozó *nemzetközi szabványnak* megfelelően.

[Megjegyzés: A *Tesztelésre* és vizsgálatokra vonatkozó nemzetközi szabvány szerint a nemzetközi szövetségnek jogában áll meghatározni azokat a kritériumokat, amelyek alapján valamely sportolót nemzetközi szintű sportolónak minősít, például: rangsor, bizonyos nemzetközi sporteseményeken való részvétel, az engedély típusa, stb. Ezeket a kritériumokat mindazonáltal egyértelmű és tömör formában kell közzétenni annak érdekében, hogy a sportolók gyorsan és könnyen megbizonyosodhassak arról, hogy mely időszakban minősülnek nemzetközi szintű sportolónak. Ha például a kritériumok között szerepel a nemzetközi sporteseményeken való részvétel, a nemzetközi szövetség köteles közzétenni a nemzetközi sportesemények jegyzékét.]

Nemzetközi szabvány: A Szabályzat támogatása érdekében a WADA által elfogadott szabvány. A nemzetközi szabványoknak történő megfelelés – szemben más szabványoknak, egyéb követelményeknek, gyakorlatnak vagy eljárásnak való megfeleléssel – elegendő bizonyíték annak megállapítására, hogy a nemzetközi szabvány által érintett eljárások végrehajtása megfelelő volt-e. A nemzetközi szabványok körébe tartoznak a nemzetközi szabványok értelmében kiadott *technikai dokumentumok* is.

Jelentős sportesemény szervezője: A *nemzeti olimpiai bizottságok* és más nemzetközi, több sportágat felölelő szervezetek kontinentális Szövetségei, amelyek döntéshozóként működnek kontinentális, regionális és más nemzetközi sportesemények során.

Kiskorú: Olyan természetes személy, aki a tizennyolcadik életévét még nem töltötte be.

Nemzeti doppingellenes szervezet: Az egyes országok által kijelölt szervezet(ek), amely(ek) nemzeti szinten elsődleges hatáskörrel és felelősséggel bír(nak) a doppingellenes szabályok elfogadása és végrehajtása, a *mintavétel* irányítása, a teszteredmények kezelése és az eredménykezelés lebonyolítása terén. Amennyiben erre a feladatra az illetékes állami hatóságok nem jelöltek ki külön szervezetet, a feladatot az adott ország *nemzeti olimpiai bizottsága* vagy ez utóbbi által kijelölt szervezet látja el.

Nemzeti sportesemény: Olyan sportesemény vagy verseny, amelyen nemzetközi vagy nemzeti szintű sportolók vesznek részt, és amely nem nemzetközi sportesemény.

Nemzeti szintű sportoló: Olyan sportoló, aki a nemzeti doppingellenes szervezet meghatározásának megfelelően, a *Tesztelésre* és vizsgálatokra vonatkozó nemzetközi szabvány szerint nemzeti szinten versenyez.

Nemzeti olimpiai bizottság: A Nemzetközi Olimpiai Bizottság által elismert szervezet. Azon országok esetében, ahol a *nemzeti olimpiai bizottság* szokásos feladatait a dopping elleni fellépés terén a nemzeti sportszövetségek látják el, a *nemzeti olimpiai bizottság* kifejezés a nemzeti sportszövetségeket is magában foglalja.

Személy: Természetes személy, szervezet vagy más jogi személy.

Regionális doppingellenes szervezet: A tagállamok által a nemzeti doppingellenes programok bizonyos területeinek koordinálására és irányítására kijelölt regionális szervezet. Ilyen delegált terület lehet többek között a doppingellenes szabályok elfogadása és végrehajtása, a *mintavétel-tervezés* és a *mintavétel*, az eredménykezelés, a *gyógyászati célú mentességek* felülvizsgálata, a meghallgatások lefolytatása és az oktatási programok regionális szinten történő menedzselése.

Nyilvántartott vizsgálati csoport: A legmagasabb prioritási kategóriába tartozó *sportolók* csoportja, amelyet nemzetközi szinten a nemzetközi szövetségek, nemzeti szinten pedig a *nemzeti doppingellenes szervezetek* határoznak meg egymástól függetlenül, és amelynek tagjait a *versenyidőszakon kívül* és a *versenyidőszakon belül* egyaránt fókuszált *teszteknek* vetik alá a nemzetközi szövetség vagy a *nemzeti doppingellenes szervezet* teszteloszlásra vonatkozó tervei szerint, és ennek megfelelően kötelesek az 5.5. cikk rendelkezései, valamint a *Tesztelésre* és vizsgálatokra vonatkozó *nemzetközi szabvány* értelmében információt adni a tartózkodási helyükről.

Aláíró felek: A *Szabályzatot* elfogadó és a *Szabályzat* megvalósításában részt vevő szervezetek, a 23. cikkben foglaltak szerint.

Szigorú felelősség: Az a szabály, amely kimondja, hogy a 2.1. és a 2.2. cikk szerinti doppingvétség megállapításához a *doppingellenes szervezetnek* nem szükséges bizonyítania a szándékot, a *gondatlanságot* vagy tudatos *használatot* a *sportoló* részéről.

Csapatsport: Olyan sport, amelyben a játékosok *verseny* közben cserélhetők.

Tesztelés: A *doppingellenőrzés* folyamatának azon része, amely a teszteloszlás-tervezésből, *mintavételből*, *mintakezelésből*, valamint a *minták* laboratóriumba történő szállításából áll.

Gyógyászati célú mentesség [TUE]: *Gyógyászati célú mentesség* (TUE igazolás) esetén a megadott betegségben szenvedő *sportoló tiltott anyagot vagy tiltott módszert* is használhat, de kizárólag abban az esetben, ha 4.4 cikkben és a *Gyógyászati célú mentességekre* vonatkozó *nemzetközi szabványban* foglalt előírások teljesülnek.

WADA: Nemzetközi Doppingellenes Ügynökség (World Anti-Doping Agency).

3.2 A Szabályzat betartására vonatkozó nemzetközi szabványban meghatározott szakkifejezések

A Szabályzatnak való megfelelés: A *Szabályzatban* és/vagy a *nemzetközi szabványokban* a szóban forgó *aláíró félre* vonatkozó összes követelménynek, valamint a WADA Végrehajtó Bizottsága által az A.3(r) cikk szerint kiszabott bármely speciális követelménynek való megfelelés.

3.3 Az Oktatásra vonatkozó nemzetközi szabvánnyal kapcsolatos, meghatározott szakkifejezések

Doppingellenes oktatás: Képzés nyújtása doppingellenes témákban a sportbeli tiszta magatartásokkal kapcsolatos kompetenciák fejlesztése és a tájékozott döntések meghozatala érdekében.

Figyelemfelkeltés: A tiszta sporttal kapcsolatos témák és kérdések kihangsúlyozása.

Oktatási terv: Olyan dokumentum, ami a következőket tartalmazza: helyzetfelmérés; oktatási csoport meghatározása; célkitűzések; *oktatási* tevékenységek és nyomonkövetési eljárások, ahogy azt a 4. cikk előírja.

Oktatási csoport: A rendszerfelmérési folyamat révén azonosított célcsoportok listája.

Oktatási program: Egy *aláíró fél* által a kívánt tanulási célkitűzések elérése érdekében vállalt *oktatási* tevékenységek együttese.

Oktató: Olyan személy, akit az *oktatásra* kiképeztek, és e célból rendelkezik egy *aláíró fél* felhatalmazásával.

Esemény-alapú oktatás: Bármiféle *oktatási* tevékenység, amire egy *sporteseményen* vagy azzal kapcsolatban kerül sor.

Oktatási irányelvek: Az egész világra kiterjedő doppingellenes program egyik nem kötelező dokumentuma, ami iránymutatást nyújt az *oktatáshoz*, és amit a *WADA* az *aláíró felek* rendelkezésére bocsát.

Tájékoztatás: A tiszta sporthoz kapcsolódó pontos, naprakész tartalom rendelkezésre bocsátása.

Megelőzés: A dopping bekövetkezésének megakadályozása érdekében tett beavatkozásokra utal. A megelőzéshez négy kulcsfontosságú, egymással összefüggő stratégia tartozik: *oktatás*, elrettentés, felderítés és kikényszerítés.

Értékalapú oktatás: Olyan tevékenységek végrehajtása, melyek egy egyén személyes értékeinek és elveinek fejlődését hangsúlyozzák. Fejleszti a tanuló azon képességét, hogy az etikus viselkedéshez szükséges döntéseket hozzon.

3.4 Értelmezés

3.4.1 Az *Oktatásra* vonatkozó *nemzetközi szabvány* hivatalos szövege angol és francia nyelven kerül megjelentetésre. Az angol és a francia változat közötti bármilyen ellentmondás esetén az angol nyelvű változat a mérvadó.

3.4.2 Csakúgy, mint a *Szabályzat*, az *Oktatásra* vonatkozó *nemzetközi szabvány* is az arányosság, az emberi jogok elveit és más alkalmazandó jogi alapelveket figyelembe véve került megfogalmazásra, és ennek fényében értelmezendő és alkalmazandó.

3.4.3 Az *Oktatásra* vonatkozó *nemzetközi szabvány* különböző rendelkezéseihez fűzött megjegyzések arra használandók, hogy útmutatást adjanak annak értelmezéséhez.

3.4.4 Hacsak másként nincs meghatározva, a szakaszokra és cikkekre történő hivatkozások az *Oktatásra* vonatkozó *nemzetközi szabvány* szakaszaira és cikkeire hivatkoznak.

MÁSODIK RÉSZ: OKTATÁSI NORMÁK

Áttekintés

A Szabályzat 18.1 cikke előírja az *aláíró feleknek*, hogy oktatási programokat tervezzenek meg, hajtsanak végre, kövessenek nyomon és értékeljenek. A 4., 5. és 6. cikkek írják le az *aláíró felekkel* szembeni, e kötelező tevékenységekkel kapcsolatos követelményeket.

Az oktatási programok kidolgozásakor az *aláíró felek* vegyék figyelembe a kulturális és sportbeli összefüggéseket, valamint a tanulók igényeit.

Az *aláíró feleknek* olyan oktatási programot kell kidolgozniuk és végrehajtaniuk, ami magában foglalja a következő négy komponenst:

- **Értékalapú oktatás:** Olyan tevékenységek végrehajtása, melyek egy egyén személyes értékeinek és elveinek fejlődését hangsúlyozzák. Fejleszti a tanuló azon képességét, hogy az etikus viselkedéshez szükséges döntéseket hozzon.
- **Figyelemfelkeltés:** A tiszta sporttal kapcsolatos témák és kérdések kihangsúlyozása.
- **Tájékoztatás:** A tiszta sporthoz kapcsolódó pontos, naprakész tartalom rendelkezésre bocsátása.
- **Doppingellenes oktatás:** Képzés nyújtása doppingellenes témákban a sportbeli tiszta magatartásokkal kapcsolatos kompetenciák fejlesztése és a tájékozott döntések meghozatala érdekében.

Az oktatási programban minden komponenst egymáshoz kell hangolni. Minden tevékenység egészítse ki egymást, legyen értékekkel alátámasztva, továbbá támogassa és védje a sport szellemét.

Az *aláíró felek* fejtsek ki, hogy milyen szerepet játszik az oktatás a szervezetükben, s legyen egyértelmű a jövőképük és az, hogy milyen végeredményt szeretnének elérni az oktatási programjukkal. E jövőkép és eredmény hassa át az oktatási tervben rögzített célkitűzéseket.

4.0 Oktatási program tervezése

Az oktatási programok alapuljanak tényeken, legyen rájuk hatással az oktatáselmélet, és – ha lehetséges – legyen rájuk hatással a társadalomtudományi kutatás.

4.1 Oktatási terv kidolgozása

4.1.1 Az *aláíró feleknek* egy oktatási terv útján kell dokumentálniuk oktatási tevékenységeiket. A tervet kérésre – egy angol vagy francia nyelvű áttekintéssel/összefoglalóval – át kell adni a WADA és más *aláíró felek* részére.

4.1.2 Oktatási tervük kidolgozásához az *aláíró feleknek* a következő lépéseket kell megtenniük: az aktuális helyzet felmérése; oktatási csoport kialakítása; egyértelmű célkitűzések és kapcsolódó tevékenységek meghatározása; valamint a nyomonkövetési eljárások felvázolása.

4.2 **Az aktuális helyzet felmérése**

A felmérési folyamatban a következőket kell mérlegelni:

- 4.2.1 Rendszerfelmérés: Az *aláíró feleknek* le kell írniuk azt a környezetet, amiben működnek, beleértve a sport rendszerét/struktúráit és a nemzeti/nemzetközi összefüggést.
- 4.2.2 Célcsoportok azonosítása: Az *aláíró feleknek* fel kell sorolniuk oktatási programjuk összes lehetséges célcsoportját, elsősorban a *sportolókat* és a *sportolót segítő személyzetet*. Az *aláíró feleknek* meg kell határozniuk más olyan ügynökségeket/szervezeteket is, amelyek felelősek lehetnek az *oktatás* végrehajtásáért, vagy képesek arra.
- 4.2.3 Erőforrások: Az *aláíró feleknek* meg kell határozniuk az oktatási programjuk támogatásához rendelkezésre álló vagy esetlegesen rendelkezésre álló emberi, pénzügyi és anyagi erőforrásokat.
- 4.2.4 Aktuális *oktatási* tevékenységek: Az *aláíró feleknek* le kell írniuk összes aktuális *oktatási* tevékenységüket.

4.3 Oktatási csoport kialakítása

- 4.3.1 A 4.2.2 cikkben azonosított célcsoportok közül az *aláíró feleknek* meg kell határozniuk az oktatási csoportban szerepeltetendő prioritásos csoportokat.
- 4.3.2 *Sportolók*: Az *aláíró feleknek* azon *sportolók* oktatási csoportjukban való szerepeltetését kell mérlegelniük, akik a doppingellenes szabályaik hatálya alá tartoznak. Az *aláíró feleknek* legalább a *nyilvántartott vizsgálati csoportjukban* lévő *sportolókat* és az eltiltásból visszatérő *sportolókat* kell szerepeltetniük. Nyomatékosan arra ösztönözzük az *aláíró feleket*, hogy gondoskodjanak arról, hogy oktatási csoportjukban a *sportolók* ennél szélesebb csoportja szerepeljen, vagy a 4.3.4 cikkben leírtak szerint indokolják meg a szerepeltetés mellőzését. Ezzel is támogatva azt az alapelvet, hogy egy *sportoló* ne *doppingellenőrzésen*, hanem *oktatáson* keresztül szerezzék első tapasztalatát a dopping elleni küzdelemmel.
- 4.3.3 *Sportolót segítő személyzet*: A Szabályzat 21.2 cikke szerint a *sportolót segítő személyzet* felelőssége, hogy ismerjen és tartson be minden doppingellenes irányelvet és szabályt, továbbá, hogy a *sportoló* értékrendszerére és magatartására gyakorolt befolyását kihasználva erősítse a doppingellenes hozzáállást.

Az *aláíró feleknek* mérlegelniük kell a 4.3.2 cikkben azonosított *sportolók* *sportolót segítő személyzetének* szerepeltetését az oktatási csoportban. A legbefolyásosabb *sportolót segítő személyzet* kapjon prioritást. Az *aláíró feleknek* – a lehetőségeikhez mérten – gondoskodniuk kell arról, hogy a *sportolót segítő személyzet* hozzáférjen azokhoz az információkhoz, melyek a szerepeik és felelősségeik megértéséhez, valamint a *sportolók* pozitív irányba történő befolyásolásához szükségesek.

Ahogy a Szabályzat meghatározza, a következő csoportokat kell e folyamat részeként tekintetbe venni: edzők, trénerek, menedzserek, ügynökök, csapatszemélyzet, tisztviselők, orvosi/egészségügyi személyzet, szülők vagy bármely más *személy*, aki közösen dolgozik egy sportversenyen részt vevő vagy arra felkészülő *sportolóval*, őt kezeli, vagy neki segítséget nyújt.

4.3.4 Ha vannak olyan *sportolók* vagy van olyan *sportolót segítő személyzet*, akik nem fognak bekerülni az oktatási csoportba, az *aláíró feleknek* meg kell indokolniuk, hogy ők miért nem kerültek be, és ezzel a jövőben miként fognak foglalkozni.

4.3.5 Más célcsoportok: A tervezési folyamat részeként a fent leírt *sportolók* és *sportolót segítő személyzet* mellett más célcsoportok is mérlegelendők, nem kizárólagosan ideértve a(z):

- Gyermekeket és fiatalokat
- Tanárokat
- Egyetemi munkatársakat és diákokat
- Adminisztratív sportmunkatársakat
- Kereskedelmi szponzorokat
- A média munkatársait
- Az *aláíró felek* által szükségesnek ítélt bármely más *személyeket*

4.3.6 Oktatási csoport: A célcsoportok meghatározását és priorizálását követően, valamint a lebonyolítási erőforrások és kapacitás alapján az *aláíró feleknek* ki kell választaniuk, hogy kik szerepeljenek oktatási csoportjaikban, és ezeket az oktatási terveikben dokumentálniuk kell.

4.4 Célkitűzések és tevékenységek

Az oktatási tervnek rögzítenie kell az oktatási program átfogó céljait, és fel kell sorolnia az oktatási csoportban lévő célcsoportok tevékenységeivel kapcsolatos konkrét célkitűzéseket és határidőket. Minden célkitűzésnek mérhetőnek és időhöz kötöttnek kell lennie.

4.5 Nyomon követés

Az oktatási tervnek nyomonkövetési eljárásokat kell tartalmaznia az oktatási programban szereplő tevékenységekre vonatkozóan, ezzel segítve a jelentéstételt és értékelést, továbbá elősegítve a folyamatos jobbítást.

5.0 Az oktatási programok végrehajtása

5.1 Iskolai és/vagy sportklubokban zajló programok útján, valamint az érintett közhatóságokkal és más érdekelt felekkel együttműködve továbbra is az értékalapú oktatás maradjon a középpontban, különösen a gyermekek és fiatalok esetében.

5.2 Az *aláíró feleknek* a következő témákat kell szerepeltetniük oktatási programjukban, ahogy azt a *Szabályzat* 18.2 cikke rögzíti. A témák és tartalom legyenek a célközönség igényeinek kielégítéséhez igazítva és szabva. Az e témákkal kapcsolatos információkat nyilvánosan elérhetővé kell tenni:

- A tiszta sporttal kapcsolatos alapelvek és értékek;
- A *sportolók*, a *sportolót segítő személyzet* és más csoportok *Szabályzat* szerinti jogai és kötelezettségei;
- A *szigorú felelősség* elve
- A doppingolás következményei, például fizikai és mentális egészség, társadalmi és gazdasági hatások, valamint szankciók;
- Doppingvétségek;
- A *tiltólistán* lévő anyagok és módszerek;

- Az étrend-kiegészítők használatának kockázatai;
- Gyógyszerek használata és *gyógyászati célú mentességek*;
- *Tesztelési* eljárások, beleértve a vizeletet, vért és a *sportolói biológiai útlevelet*;
- A *nyilvántartott vizsgálati csoport* követelményei, beleértve a hollétet és az ADAMS használatát;
- A doppinggal kapcsolatos aggályok nyilvános megosztása

5.3 A *nyilvántartott vizsgálati csoport* maradéktalanul részesüljön az 5.2 cikkben felsorolt témákat érintő *oktatásban*.

5.4 Az *aláíró feleknek* olyan keretrendszert kell létrehozniuk, ami az *oktatási csoportban* lévő mindegyik célcsoporthoz meghatározza a tanulási célkitűzéseket. E tanulási célkitűzések rögzítik, hogy a tanulónak az egyes témákat illetően mivel kell „tisztában lennie”, mit kell „értenie”, és mit kell „tudnia megtenni”. A kompetenciák és készségek azok, amikről a tanulónak a fejlődése mindegyik szakaszában tanúbizonytságot kell tennie.

5.5 Az *aláíró feleknek* az *oktatási csoportjukban* lévő fogyatékos vagy speciális igényű tanulókra kell szabniuk az *oktatási* tevékenységeket.

5.6 Az 5.4 cikk az *oktatási csoportban* lévő *kiskorúakra* is alkalmazandó, ami biztosítja, hogy az *oktatási* tevékenységek a fejlődési fázisukra legyenek szabva, és megfeleljenek minden alkalmazandó jogi követelménynek.

5.7 Az *aláíró feleknek* megfelelő *oktatási* tevékenységeket kell kiválasztaniuk ahhoz, hogy elérjék az *oktatási terv* célkitűzéseit. A megvalósítás módjai között szerepelhetnek a személyes megbeszélések, az e-tanulás, a brosúrák, tájékoztató bódék, honlapok stb., ahogy azt az *Oktatási irányelvek* leírják.

5.8 Az *aláíró feleknek* ki kell jelölniük azokat az *oktatókat*, akik a személyes *oktatás* megvalósításáért felelni fognak. Az *oktatók* értsenek az *értékalapú oktatáshoz*, valamint a Szabályzat 18.2 cikkében, az *Oktatásra* vonatkozó *nemzetközi szabványban* és az *Oktatási irányelvekben* rögzített összes témához.

5.9 Az *aláíró felek* vonják be a *sportolókat* az *oktatási terv* megtervezésébe és kidolgozásába, így gondoskodva arról, hogy a tevékenységek megfelelőek legyenek a *sportolók* fejlődési fázisához. Az *aláíró felek* adott esetben mérlegeljék a *sportolóknak* az *oktatási* tevékenységek végrehajtásába történő bevonását.

[Megjegyzés az 5. cikkhez: Hogy segítséget nyújtson az aláíró feleknek, a WADA az oktató eszközök teljes készletét kínálja, hogy segítsen elérni a különböző célcsoportokat.]

6.0 Oktatási programok értékelése

6.1 Az *aláíró feleknek* évente értékelniük kell *oktatási programjukat*. Az értékelés legyen hatással a következő évi *oktatási tervre*. Az értékelő jelentést kérésre – egy angol vagy francia áttekintéssel/összefoglalóval – át kell adni a WADA részére.

6.2 Az értékelésnek az *oktatási tervben* szereplő konkrét célkitűzésekkel kapcsolatban rendelkezésre álló összes információ és adaton kell alapulnia, és meg kell határoznia, hogy e célkitűzések milyen mértékben teljesültek.



- 6.3** Ahol lehetséges, az *aláíró felek* keressenek partnerségeket tudományos területen vagy más kutatóintézetekkel, hogy értékelési és kutatási célú támogatást nyújtsanak. A társadalomtudományi kutatás is felhasználható arra, hogy hatással legyen az értékelési eljárásokra.

[Megjegyzés a cikkhez 6.3: A WADA a programok értékeléséhez és az oktatási tevékenységek kialakításához is kínál társadalomtudományi kutatási bizonyítékokat.]

HARMADIK RÉSZ: AZ ALÁÍRÓ FELEK SZEREPEI ÉS FELELŐSSÉGEI, EGYÜTTMŰKÖDÉSE ÉS ELSZÁMOLTATHATÓSÁGA

7.0 Az aláíró felek szerepei és felelősségei

7.1 Áttekintés

7.1.1 A Szabályzat 18.1 cikke rögzíti, hogy: „Minden aláíró fél köteles az Oktatásra vonatkozó nemzetközi szabványban foglalt követelmények szerint, saját felelősségi területükön belül és egymással együttműködve oktatási programokat tervezni, megvalósítani, nyomon követni, értékelni és népszerűsíteni.”

A harmadik rész céljai a következők:

- a) hogy átláthatóak legyenek az egyes aláíró felek oktatással kapcsolatos fő felelősségei;
- b) hogy felvázolja, hogy az együttműködés miként tudja minimalizálni az átfedéseket és maximalizálni a ráfordított munkát, hogy javítsa az oktatási programok hatékonyságát; és
- c) hogy összefoglalja az Oktatásra vonatkozó nemzetközi szabvány azon követelményeit, melyek vonatkozásában az aláíró felek elszámoltathatók lesznek.

7.2 Nemzeti doppingellenes szervezetek

7.2.1 Adott országukon belül az egyes nemzeti doppingellenes szervezetek jelentik a legfőbb szak tekintélyt a tiszta sporttal kapcsolatos oktatás vonatkozásában. A nemzeti doppingellenes szervezetek támogassák azon alapelvet, miszerint egy sportoló ne doppingellenőrzésen, hanem oktatáson keresztül szerezze első tapasztalatát a dopping elleni küzdelemmel.

7.2.2 Mindegyik nemzeti doppingellenes szervezetnek oktatási programot kell kidolgoznia azok számára, akik a hatáskörébe tartoznak és az oktatási csoportjában vannak. A nemzeti doppingellenes szervezeteknek dokumentálniuk kell az oktatási tervet, hogy bemutassák, oktatási programjuk miként lesz megvalósítva és nyomon követve. A nemzeti doppingellenes szervezeteknek évente értékelniük kell oktatási programjaikat.

7.2.3 A fentiekén túl a nemzeti doppingellenes szervezeteknek szerepük lehet a következők oktatásában is:

- a) nemzetközi szintű sportolók, a releváns nemzetközi szövetséggel együttműködve;
- b) ifjúsági sportolók, a nemzeti szövetségekkel együttműködve; és
- c) gyermekek és fiatalok, a közhatóságokkal együttműködve tartott iskolai és/vagy sportklubokban zajló programok útján, amibe beletartozhat, hogy segítik az értékalapú oktatásnak az oktatás vagy sport meglévő rendszerébe történő integrációját.

- 7.2.4** A Szabályzat 20.3.13 cikke szerint a nemzetközi szövetségek kötelezik a nemzeti szövetségeket, hogy az érintett *nemzeti doppingellenes szervezettel* összehangolva *oktatást* tartsanak, és illetéknéppen a *nemzeti doppingellenes szervezetnek* kulcsfontosságú partnerként kell fogadnia és e funkciójában támogatnia kell azt.
- 7.2.5** Azoknak a *nemzeti doppingellenes szervezeteknek*, melyek a *regionális doppingellenes szervezeti hálózat* részei, évente át kell adniuk *regionális doppingellenes szervezetük* részére az oktatási tervüket és egy áttekintést/összefoglalót.

7.3 Nemzetközi szövetségek

- 7.3.1** A nemzetközi szövetségek esetében a Szabályzat 18.2.3 cikkére hivatkozással felállított saját kritériumaik által meghatározott *nemzetközi szintű sportolókat* célzó oktatási programoknak kell elsőbbséget élvezni. Mindegyik nemzetközi szövetség támogassa azon alapelveit, miszerint egy *sportoló* ne *doppingellenőrzésen*, hanem *oktatáson* keresztül szerezzék első tapasztalatát a dopping elleni küzdelemmel.
- 7.3.2** Mindegyik nemzetközi szövetségnek oktatási programot kell kidolgoznia azok számára, akik a hatáskörébe tartoznak és az oktatási csoportjában vannak. A nemzetközi szövetségeknek dokumentálniuk kell az oktatási tervet, hogy bemutassák, oktatási programjuk miként lesz megvalósítva és nyomon követve. A nemzetközi szövetségeknek évente értékelniük kell oktatási programjaikat.
- 7.3.3** Azokon a *nemzetközi sporteseményeken*, ahol *tesztelésre* fog sor kerülni, és ahol *tesztelési* hatáskörrel rendelkeznek, a nemzetközi szövetségeknek mérlegelniük kell az esemény-alapú oktatás végrehajtásának lehetőségét. Erre a helyi *nemzeti doppingellenes szervezettel* vagy – adott esetben – a *regionális doppingellenes szervezettel*, a nemzeti szövetséggel és a *jelentős sportesemény szervezőjével* együttműködve kerüljön sor. A *nemzetközi sporteseményeken* részt vevő *sportolók* és *sportolót segítő személyzetük* a *sporteseményt* megelőzően és az 5. cikknek megfelelően részesüljenek *oktatásban*.
- 7.3.4** A Szabályzat 20.3.13 cikke szerint a nemzetközi szövetségnek köteleznie kell a nemzeti szövetségeket, hogy az érintett *nemzeti doppingellenes szervezettel* együttműködve *oktatást* tartsanak.

[Megjegyzés a cikkhez 7.3: A nemzetközi szövetségeket semmi nem gátolja abban, hogy oktassák a hatáskörük alá tartozó nem nemzetközi szintű sportolókat és azok sportolót segítő személyzetét. A nemzetközi szövetségek kötelesek olyan utasítást adni, hogy a nevükben más aláíró felek, nemzeti szövetségek vagy harmadik felek által tartott esemény-alapú oktatási programok az Oktatásra vonatkozó nemzetközi szabványban rögzített követelményeknek megfelelően történjenek.]

7.4 Jelentős sportesemények szervezői

- 7.4.1** A Szabályzat 20.6.8 cikke szerint a *jelentős sportesemények szervezőinek* gondoskodniuk kell az *oktatási* tevékenységek nyújtásáról azokon a *sporteseményeken*, melyek a közvetlen hatáskörük alá esnek. Az esemény-

alapú oktatásban megvan a lehetőség arra, hogy szélesebb közönségeket érjen el és befolyásoljon pozitívan, beleértve a lakosságot és a médiát is.

7.4.2 A jelentős sportesemények szervezőinek mérlegelniük kell az esemény-alapú oktatást minden olyan sportesemény esetében, ahol *tesztelésre* fog sor kerülni, és ahol ők a *tesztelő* hatóság. A sporteseményeiken versenyző és részt vevő sportolók és sportolót segítő személyzet részesüljenek oktatásban még a sporteseményt megelőzően. Erre a helyi szervezőbizottsággal, a *nemzeti doppingellenes szervezettel*, valamint az érintett nemzetközi és nemzeti szövetségekkel együttműködve kerüljön sor.

7.5 Nemzeti olimpiai bizottságok/nemzeti paralimpiai bizottságok

7.5.1 A Szabályzat 20.4.6 cikke szerint ahol nincs *nemzeti doppingellenes szervezet*, saját országában a *nemzeti olimpiai bizottság* (vagy – adott esetben – a nemzeti paralimpiai bizottság) jelenti a 7.2 cikk hatálya alá tartozó legfőbb szaktekintélyt az oktatás vonatkozásában.

7.5.2 Ahol van *nemzeti doppingellenes szervezet*, a *nemzeti olimpiai bizottságnak* (vagy – adott esetben – a nemzeti paralimpiai bizottságnak) együtt kell működnie *nemzeti doppingellenes szervezetével*, gondoskodva arról, hogy az olimpiai/paralimpiai játékokon (vagy bármely olyan sporteseményen, amin a *nemzeti olimpiai bizottság* vagy – adott esetben – a nemzeti paralimpiai bizottság részt vesz, vagy aminek ez a házigazdája) való részvételre kiválasztott sportolók és sportolót segítő személyzet a sporteseményt megelőzően az 5. cikknek megfelelően oktatásban részesüljön.

7.5.3 A Szabályzat 20.4.12 cikke szerint a *nemzeti olimpiai bizottságnak* (vagy – adott esetben – a nemzeti paralimpiai bizottságnak) köteleznie kell a nemzeti szövetségeket, hogy az érintett *nemzeti doppingellenes szervezettel* együttműködve oktatást tartsanak.

7.6 Regionális doppingellenes szervezetek

7.6.1 A Szabályzat 21.4.7 cikke szerint a *regionális doppingellenes szervezeteknek* támogatniuk kell tagországaikat az oktatási programok lebonyolításában, és elő kell segíteniük az oktatást.

7.6.2 A *regionális doppingellenes szervezeteknek* a régiójukon belüli *nemzeti doppingellenes szervezetekkel*, kormányokkal és *nemzeti olimpiai bizottságokkal* (vagy – adott esetben – a nemzeti paralimpiai bizottsággal) azon kell dolgozniuk, hogy támogatást nyújtsanak az oktatási programok összehangolásához és végrehajtásához.

7.6.3 A *regionális doppingellenes szervezetek* legyenek a régiójuk oktatási tudásközpontjai, amelynek keretében összegyűjtik a *nemzeti doppingellenes szervezet oktatási programjaihoz* kapcsolódó valamennyi releváns tartalmat és anyagot, és azt elérhetővé teszik mindenki számára.

7.7 Nemzetközi Doppingellenes Ügynökség (WADA)

- 7.7.1 A WADA-nak támogatnia kell érdekelt feleit abban, hogy hatékony oktatási programokat dolgozzanak ki és hajtsanak végre az Oktatásra vonatkozó nemzetközi szabvánnyal összhangban.
- 7.7.2 A WADA-nak oktatási anyagokat kell biztosítania az aláíró felek vagy közvetlenül bármely más személy által történő felhasználásra.
- 7.7.3 A Szabályzatnak való megfelelési folyamat révén és A szabályzat aláírók általi betartására vonatkozó nemzetközi szabvánnyal összhangban a WADA felel az Oktatásra vonatkozó nemzetközi szabványnak és a Szabályzatnak való megfelelés biztosításáért.

8.0 Együttműködés más aláíró felekkel és azok elismerése

- 8.1 Az aláíró feleknek össze kell hangolniuk oktatási erőfeszítéseiket, hogy minimalizálják az átfedéseket és maximalizálják oktatási programjaik hatékonyságát. Konkrétan:
- az aláíró feleknek az oktatási tevékenységek tervezésekor értekezniük kell más érintett aláíró felekkel.
 - az aláíró feleknek – adott esetben – előre meg kell állapodniuk a szerepekről és felelősségeiről az esemény-alapú oktatás vonatkozásában. Ez a 7. cikkben vázolt szerepeknek és felelősségeknek megfelelően történjen.
 - az aláíró feleknek kérésre meg kell osztaniuk más érintett aláíró felekkel oktatási terveiket vagy áttekintőjüket/összefoglalójukat.

8.2 Oktatási programok elismerése

- 8.2.1 Az aláíró feleknek el kell ismerniük a másik aláíró felek által lebonyolított oktatási programokat, és elismerhetik az ilyen programoknak az említett program (oktatási csoportjukban lévő) tanulói által történt elvégzését, feltéve, hogy a program az 5. cikk szerint került végrehajtásra. Ahol az elismerés megtörténik, ezt világosan közölni kell más érintett aláíró felekkel és az oktatási csoporttal. E folyamat hivatott könnyíteni a sportolókra és a sportolót segítő személyzetre háruló terheken és minimalizálni az oktatás átfedéseit. És segíthet az aláíró feleknek abban, hatékonyabban priorizálják és fókuszálják erőfeszítéseiket, és hogy a kevésbé kiszolgált célcsoportokra összpontosítsanak.

9.0 Elszámoltathatóság

9.1 Az aláíró feleknek a következők révén kell elszámoltathatóaknak lenniük:

- Dokumentált oktatási terv, ami az alábbiak tartalmazza:
 - az aktuális helyzet felmérése;
 - oktatási csoport létrehozása (ideértve az indoklást bármely olyan sportolók és sportolót segítő személyzet vonatkozásában, akik nem szerepelnek benne, és hogy ezzel a jövőben miként fognak foglalkozni);
 - célkitűzések és kapcsolódó tevékenységek; és
 - nyomonkövetési eljárások.
- Az oktatási program éves értékelésének elvégzése, beleértve a jelentéstételt az oktatási tervben rögzített összes célkitűzés helyzetéről.
- A Szabályzatnak való megfelelési folyamat és a kapcsolódó következmények, ahogy azt A szabályzat aláírók általi betartására vonatkozó nemzetközi szabvány leírja.

